

INNHold:

- Kurs i rødkløverfrøavl
- Grasugras i grasfrøeng
- Forebygge problemer med knereverumpe i engsvingel og raigras
- Ugrasssprøyting mot grasugras i 1.frøår av engkvein
- Pussing av rødkløverfrøeng
- Vekstregulering i rødkløverfrøeng
- Borgjødsling i rødkløver og hvitkløverfrøeng
- Jobb for frierklæring av arealer registrert med floghavre
- Vanning og vannbehov
- Delgjødsling i timotei, Yara N-tester og variabel gjødsling
- Vekstregulering i grasfrøeng
- Hvitaksmidd
- Husk sprøytevaske

Kurs i rødkløverfrøavl

Vi fortsetter kurset i rødkløverfrøavl med 2. samling onsdag 25.mai.

Samlingen starter med lunsj kl. 11.30 og litt gjennomgang av resultater med aktuelle forsøk i rødkløver før vi drar ut i ei frøeng. Sted Gjennestadtunet 85 i Bondelagets møtelokale. Den første delen, som foregår inne, vil det være mulig å delta via Teams.

I kommende samling blir tema pussing av rødkløver, vekstregulering, borgjødsling, skadeinsekter. Etter samlingen inne drar vi til kløverfrøenga til Torbjørn Våge hvor vi ser på frøenga og demonstrerer pussing.

Kursavgift blir som tidligere kr 300 pr person pr kursdag, faktura sender vi ut når vi har gjennomført hele kurset med 3 samlinger.

Påmelding innen mandag 23.mai.

Link til påmelding:

<https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=s7irShRCkkS9vxorbNEKUCMQnaDGPr9Os3Vr8qij2QFUQUtNUzNHM0UySFBVV01aTjdJWFJaUUw4Vi4u>

Grasugras i grasfrøeng

Bekjemping av grasugras i grasfrøeng var tema i nr 5 av Frønytt. Etter tilbakemeldinger om utfordringer med knereverumpe hos flere engsvingelrøavlere tar vi dette opp på nytt her. Noen av de samme utfordringene ser vi også i noen andre arter.

I engsvingel og i raigras kan vi benytte Puma Extra mot grasugras (https://www.froavlerlaget.no/wp-content/uploads/2016/04/Tilleggsetikett-Off-label_Puma-Extra-i-engsvingel-og-raigras.pdf). Dosen er

50-100 ml/daa og tidspunkt kan være i gjenlegget ved vårsprøyting, det kan være som høstsprøyting i gjenleggsår eller frøår, og det kan brukes i frøåret om våren. Husk klebemiddel, Biowet eller DP-klebemiddel sammen med Puma Extra. Tidspunkt om våren er når enga er minst 10 cm høg.

Tilsvarende tillatelse er gitt i Danmark, der er det angitt tidspunkt i begynnende strekning. Dette tilsier at det fremdeles er mulig å gjennomføre en behandling med Puma Extra nå.

Erfaringene er at største dose Puma om våren i frøåret kan gi litt for stor avlingsreduksjon uten at effekten er så god som ønsket i knereverumpa. Høstsprøyting har ikke gitt synlig avlingsreduksjon i engsvingel, men ser ut til å gi litt for dårlig effekt mot knereverumpe.

I 2010 ble det gjennomført et forsøk med Puma Extra i Vestfold og et på Landvik (Jord- og Plantekultur 2011). I feltet i Vestfold ble det registrert knereverumpe i forsøket, og Puma Extra reduserte dekningen av knereverumpe både ved vårsprøyting i gjenlegget, høstsprøyting i gjenleggsåret og ved vårsprøyting i frøåret. Behandling med 100 ml Puma Extra/daa førte ikke til avlingsreduksjon i noen av de to feltene.

I et annet felt som ble gjennomført om høsten i frøåret ble sprøyteresten sprøytet ut i kanten av enga hvor det var mye godt etablert knereverumpe og tynn frøeng. Her så en at behandlingen redusert dekningen av knereverumpe med ca 50 %. Dette er kun observasjoner som ikke er publisert, og det ble ikke tatt avlingskontroll, men viser at på etablert knereverumpe er effekten litt dårlig.

I et forsøk i 2016/-17 ble det ikke registrert avlingsreduksjon ved bruk av Puma enten om høsten i gjenleggsåret eller våren i frøåret. Det var ikke knereverumpe i dette feltet.

Konklusjonen vår så langt er at der det er mye knereverumpe bør det sprøytes om våren i frøåret. For å redusere risiko for skade på frøavlinga kan det være aktuelt å redusere dosen noe, men det går ut over effekt mot knereverumpe. For å redusere risiko for skade kan en prøve med 60-80 ml Puma Extra (+ klebemiddel)/daa. Pass på at det gjøres under gode forhold.

Forebygge problemer med knereverumpe i engsvingel og raigras

Jevnt og tett bestand av engsvingel i god vekst vil gi ugraset konkurranse. Bruk likevel ikke over 1,0 kg såfrø/daa i gjenlegget. Dersom det er mulig bør gjenlegget såes mellom kornradene slik at dekning av jordoverflata blir best mulig, samtidig som engsvingel får mest mulig lys.

Ved ugrasssprøyting av gjenlegget bruk Puma Extra, men det må være noe avstand i tid mellom vanlig ugrasssprøyting og Puma Extra. Unngå legde i dekkveksten, gjenlegget skal ha store planter om høsten. Disse vil konkurrere godt mot ugraset og gi rask vekststart neste vår.

Om høsten etter tresking av dekkveksten er det aktuelt med en ny runde med Puma Extra, da bør det benyttes 100 ml/daa.

Ugrasssprøyting mot grasugras i 1.frøår av engkvein

I engkvein ser en også at det kan komme grasugras. Hussar Plus OD er godkjent på «minor use» etikett https://www.mattilsynet.no/plantevernmidler/etiketter/minoruse/3702_17351.pdf . I et forsøk i 2019 i Telemark (<http://froavl.no/sok/PDF/2020/0/980.pdf>) ble Hussar Plus OD testet i frøåret med to sprøytetider (24/4 og 16/5) og to doser 8 eller 16 ml hvor 16 ml også ble gitt som splitt sprøyting 8+8 ml. Ingen av behandlingene førte til redusert avling, men en gangs behandling med 16 ml/daa tidlig (24/4) gav ingen meravling. Det ideelle synes å være en splitsprøyting, men det er for seint nå. Da kan antakelig en dose på 10-12 ml/daa være riktig på dette tidspunktet. Husk olje (Mero).

Pussing av rødkløverfrøeng

Forsøk som er gjort de seinere årene har vist at pussing av rødkløverfrøeng gir en meravling, i middel for 6 forsøk var meravlingen 10 %. Pussing har en vekstregulerende effekt, bidrar i ugraskampen og reduserer angrep av skadeinsekter. Forutsetningen er at pussing gjøres til riktig tid og på riktig måte.

Tidspunkt er når kløveren er 15-20 cm høy, det vil ofte si rundt 20. mai, det må ikke være tørkeforhold ved pussing. Dersom enga har blitt litt større enn optimalt er det viktig å pusse forsiktig slik at stenglene som strekker seg ikke skades.

I forsøkene er det benyttet beitepusser eller halmsnitter, i praksis har vi sett at slåmaskin også har fungert godt. Brukes det stor bredde på slåmaskinen må det skjøres så rolig at ikke kniven svinger opp og ned. I bildet til høyre er høyre del pusset mens venstre del var upusset. Det ble en klar og god effekt mot ugras av pussingen.

Vekstregulering i rødkløverfrøeng

Rødkløverfrøeng bør vekstreguleres, kun Moddus M er godkjent i rødkløverfrøeng. Dosen er 100 ml/daa. Bladgjødsling med bor og vekstregulering med Moddus M skal ikke utføres som tankblanding. I forsøk har dette redusert effekten av midlene. Tidspunkt er mellom strekning av stenglene og knoppdanning. Vekstregulering har gitt en klar meravling, i forsøkene har meravlingen ofte ligget mellom 15 og 25 %. Enga må ikke være tørkestresset ved vekstregulering.

Borgjødsling i rødkløver og hvitkløverfrøeng

Jord i Norge er for det meste fattig på bor, flere av vekstene vi dyrker bør derfor gjødsles med bor både av hensyn til avling og av hensyn til kvalitet. I rødkløver er bor viktig for sukkertransporten og derfor også nektarfylde, i tillegg er det viktig for vekst av pollenslangen. Bladgjødsling med bor kan gjøres mellom stengelstrekning og knoppdanning. Aktuelle bladgjødslingsmidler nå er Bortrac eller «Bor 150 Lebosol». Til hvitkløver benyttes 100 ml/daa og til rødkløver 150 ml/daa. Ikke bland bladgjødsling med bor med Moddus M.

Jobb for frierklæring av arealer registrert med floghavre

Mange bruk er antakelig registrert i floghavregisteret hos Mattilsynet uten at de lenger har floghavre. Skal du dyrke såkorn eller storfrøa grasarter kan du ikke ha floghavre på arealet det dyrkes på. Det skal minimum være 100 m avstand fra funnstedet ifølge såvareforskriften. Ved jordleie er det viktig å ha riktig kunnskap om tilstanden på jorda, det gjelder også ugraset der. Vi vil tro at arealer som er fritt for floghavre også vil ha en større verdi for den som leier jorda, det samme gjelder i forhold til hønsehirse. Hønsehirse og floghavre gir særlig store problemer hver på sin måte. Hønsehirse er utfordrende å kontrollere og du kan ikke ha frø av den i norskprodusert såvare. Floghavre er enklere å kontrollere, men den kan ikke finnes på arealet hvor du skal dyrke såkorn eller storfrøa grasarter. I tillegg er det pålegg om bekjempelse, transport og behandling av halm.

Frierklæring for floghavre er mye enklere dersom du ikke har hønsehirse på arealene. Den som så langt har klart å styre unna hønsehirse, men er registrert med floghavre uten at den lenger er til sted, bør snarest starte prosessen med frierklæring.

Frierklæring

For det første; Arealer som er registrert med floghavre må ha kontrollerbar vekst, vårbygg eller vårhvete. Når arealet skal kontrolleres må det ikke benyttes plantevernmidler som bekjemper floghavre. Alle midler som bekjemper hønsehirse vil også bekjempe floghavre, derfor er det viktig å få en frierklæring mens en også er fri for hønsehirse.

Dersom du har kontrollert arealet, har kontrollerbar vekst, og det er fritt for floghavre kan arealet kontrolleres for frierklæring. Kontrollen skal gjøres to påfølgende år enten som offentlig kontroll eller av autorisert vekstkontrollør hos såvarefirma. For offentlig kontroll melder du fra til kommunen (landbrukskontoret) at du vil ha kontroll av arealet. Du bruker dette skjemaet:

https://www.mattilsynet.no/skjema/skjema_for_offentlig_kontroll_av_floghavre.21576/binary/Skjema%20for%20offentlig%20kontroll%20av%20floghavre . Det er ingen frist, dato, for å melde fra til kommunen, men de må få en rimelig tid til å kunne planlegge kontrollen.

Da skal en representant fra kommunen sjekke arealet og innen 1.oktober melde videre til Mattilsynet. Mattilsynet vil så kontrollere arealet neste år dersom det ved 1.års offentlig kontroll ikke er funnet floghavre. Når det etter offentlig kontroll fra kommunen og fra Mattilsynet ikke er funnet floghavre vil oppføringen i floghavregisteret fjernes. For kontroll av autorisert vekstkontrollør kontakter du frøfirma (Felleskjøpet eller Strand Unikorn). For de som er såfrøprodusenter vil det være naturlig å benytte seg av vekstkontrollørene. NLR Viken har skjema for slik kontroll, det har også frøfirma.

Vanning og vannbehov

Vi er nå inne i den fasen hvor mye av avlingspotensialet i frøengene legges.

Vannmangel i denne fasen vil være skadelig for enga. I de fleste områder på Østlandet har det vært langvarig tørke, og vannbehovet begynner å melde seg. På jordarter som er lette og har lite vannlagringsevne er det klart vannbehov nå. På de mer tørkesterke jordartene vil behovet for vanning melde seg i løpet av kort tid. Vi har få forsøk med vanning i engfrø, det eneste vi har er noen forsøk fra 1996 og 1997 i timotei.

Av tallene i tabellen ser vi at det er tørke i perioden fra vekststart til skyting som er den klart mest avlingsskadelige tørken.

Det kan se ut til at en kan tape ca 20-30 % avling ved tørke

Dersom du kunne fått 90 kg timotei så taper du 27 kg ved 30 % tap. Pris for Grindstad er 27,60, tapet blir 745 kr/daa. For tilsvarende tap (samme avlinger) i engsvingel (37 kr/kg) blir tapet 999 kr/daa. For Raigras (kr 16,20/daa) med forventet avling 140 kg blir tapet 680 kr/daa ved et tap på 42 kg pga tørke.

Tabell 10. Hovedeffekter av vatning/tørkeperioder og fordeling av N-gjødsel på frøavling i timoteifrøeng på Landvik, 1996 og 1997.

	Frøavling, kg/daa (100% renhet, 14% vann)		
	1996	1997	Middel
<u>Tørkeperioder:</u>			
Ingen tørkeperiode	89,4	109,3	99,3
Tørke om høsten	90,0	107,9	98,9
Tørke fra vekststart til skyt.	58,8	96,7	77,7
Tørke fra beg. strekn.-vekst til blomstring	63,2	100,4	81,8
Tørke fra skyting til høsting	117,4	126,2	121,8
LSD 5%	20,7	10,4	25,1
<u>Fordeling av N-gjødsel:</u>			
3 + 5 kg N/daa	92,5	114,2	103,3
0 + 8 kg N/daa	75,0	102,0	88,5
LSD 5%	3,9	6,8	ns(p%=11)

Det er ganske langt mellom de frøavlerne som har tilgang på vanning, men vi tenker at de som har tilgang kan sette i gang å vanne ved behov. Kostnadene ved vanning kan være ganske store, avhengig av løftehøyde på vannet, evt. pris på vann etc, så husk å gjøre en vurdering av egne forutsetninger på forhånd.

Vanning av timoteifrøeng i Vestfold 12.mai

Fra en frøavler som regnet på kostnadene ved vanning 2018 fant

at det med strømprisen i 2018 ble det en kostnad på 40 øre/kubikkmeter til pumping av vannet. Løftehøyden der var antakelig i underkant av 10 meter.

Delgjødsling i timotei, Yara N-tester og variabel gjødsling

I timotei er det vanlig å dele gjødslingen i to, en vårgjødsling på våren og en delgjødsling ved begynnende strekning. Hvor mye nitrogen frøenga bør få totalt avhenger av hvor tett enga er, og hvor mye nitrogen jorda mineraliserer. Ofte er det større behov for nitrogen i ei første års eng fordi denne er tynnere, har færre skudd, enn i ei eldre eng. Hvor mye jorda mineraliserer er avhengig av jordart, moldinnhold og tidligere drift (f.eks. ofte bruk av husdyrgjødsel). På sandjord må en regne med å gjødsle en del sterkere enn på leirjordarter. Normal gjødsling regner vi til 6 – 8 kg N/daa totalt, men det kan variere ganske mye. I tørre år kan det gjødsles med større mengde N enn i våte år

Yara N-tester er et godt hjelpemiddel i sortene Grindstad og Lidar for å vurdere behovet for delgjødsling ved begynnende strekning. Vær oppmerksom på at for å få en god veiledning er det viktig å benytte den på riktig tidspunkt som er ved ca 250 døgngader (0 som basis) fra vekststart +/- 30 døgngader. Dette samsvarer godt med når første leddknote så vidt er fremme. Dersom plantene ikke har kommet så langt i utvikling som døgngader tilsier så legg mer vekt på plantenes utvikling.

I Ramnes i Vestfold var vekststart ca 28.mars i 2022. Til og med 12. mai var det målt 308 døgngader, altså skal det godt og vel være tid for å måle nå. Dersom det er sprøytet med Hussar OD eller andre midler som fører til at plantene blir lyse i bladverket må en vente inntil veksten er kommet godt i gang igjen og normal farge er tilbake i plantene.

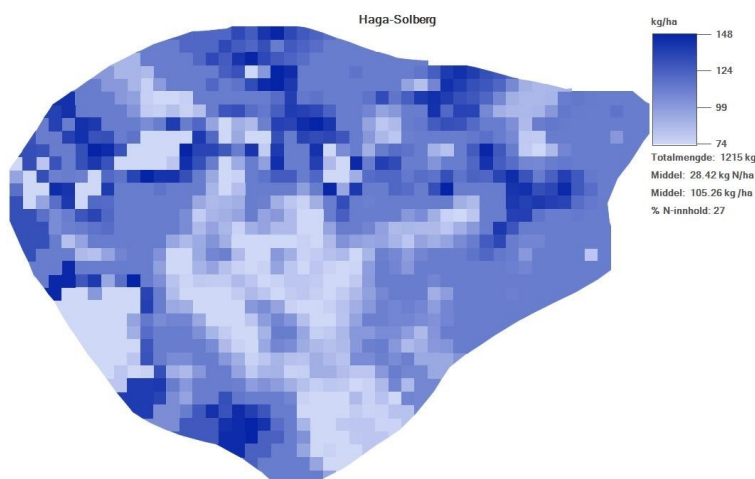
Dersom du ikke har tabell for å finne foreslått N-gjødsling ut fra N-testerverdi kan NLR Vikens nettside <https://planteinfo.net/ntest-timotei.html> benyttes eller du kan benytte appen Yara Atfarm (<https://www.at.farm/no/>).

Under tørkeforhold kan anbefalingene en får med N-tester være dårligere enn i normale år. Som regel bør en da gjødsle noe sterkere enn anbefalt.

Finn vekststart og antall døgngader for din meteorologiske stasjon her: [Stasjonsinformasjon \(nibio.no\)](https://stasjonsinformasjon.nibio.no) (Husk å sette starttiden for beregningen før datoen for vekststart og sette basistemperatur til 0!)

Variabel gjødsling

Eksempel på bilde av variabelgjødsling i timoteifrøeng

Variabel gjødsling med CropSat eller Atfarm er å anbefale, da får du tilpasset delgjødslingen slik at de delen av enga som har størst behov får mer gjødsel enn deler som ikke har like stort behov. Dette krever at du har en gjødselspreder som kan justere gjødslingen under spredning. Helst bør justeringen styres etter posisjon med GPS, men er også mulig manuelt etter tildelingskart.

Les mer om variabel gjødsling her: [Varier gjødslinga med CropSat eller Atfarm | NLR Innlandet](#)

Vekstregulering i grasfrøeng

Vekstregulering er et av de aller viktigste tiltakene man gjør i frøenga, så pass på å treffe riktig her. Det er mulig å finne 1. leddknote på hovedskuddene i de tidligste engene. Det betyr at det snart begynner å bli på tide med vekstregulering. Det ser ut til at vi ligger en del foran fjorårets skjema når det gjelder utvikling i forhold til kalenderen. Vi tar kun med vekstregulering i grasfrøeng denne uka, rødskløver tar vi for oss neste uke.

Med litt varme nå så er tida snart inne for vekstregulering i grasfrøengene. Bortsett fra i sauesvingel og i strandrør er vekstregulering aktuelt i alle grasarter. Vurder behovet for vekstregulering og tilpass dosen. Med de tørre forholdene vi ser nå er det nok fordelaktig å vekstregulere nå, heller enn siden, for å gjøre det med minst mulig tørkestress. Er det mye tørkestress skal man ikke vekstregulere, og det kan være katastrofalt for avlingene i frøeng. Husk også at Hussar Plus kan være en tøff behandling for grasfrøenga, så ta hensyn til dette ved valg av dose og tidspunkt for vekstregulering. Helst bør det gå 10-14 dager mellom bruk av Hussar Plus og vekstregulering. I de fleste tilfeller mener vi at bruk av CCC er mer skånsomt enn Moddus-preparatene, der disse kan benyttes.

Vi har to ulike virkestoffer å benytte i frøeng: klormekvatklorid(CCC) og trineksapak-etyl (Moddus-preparater/ Trimaxx). I tillegg har vi nå flere ulike produsenter av disse. Vi forsøker her å lage en oversikt over midlene:

CCC

Det er nå 3 ulike CCC-preparater på markedet hos de ulike forhandlerne. Her er oversikt over godkjente doser, kulturer og tidspunkter:

Godkjent dose i ml	Timotei	Bladfaks	Hundegras	Engkvein	Rødsvingel	Engrapp	Tidspunkt
CCC Nufarm 750	200	200	200	130			BBCH 31-33
Stabilan 750	200	200	200	130			BBCH 31-33
Cycocel 750	120-200	120-200	120-200	120-200	120-200	120-200	BBCH 25-32

Husk å tilsette klebemiddel dersom CCC benyttes alene.

Trineksapak-etyl

Vi har 5 ulike preparater til frøeng med trineksapaketyl, og de er godkjent i disse artene:

	Timotei	Bladfaks	Hundegras	Engkvein	Rødsvingel	Engrapp	Engsvingel	Raigras	Strandsvingel
Trimaxx	x								
Optimus	x								
Moddus M	x	x	x	x	x	x	x	x	
Moddus Start	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Moddevo	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Doser og tidspunkter vil variere, les derfor etiketten nøye og husk å ta høyde for en eventuell todeling av vekstreguleringen. Da er ikke maksdoser av trineskapaketyl aktuelt.

Timotei

Tidspunkt for vekstregulering i timotei er ved begynnende strekning. CCC og trineksapak-etyl kan benyttes. Dersom det er ugrassprøytet med Hussarpreparat må timoteiplantene ha kommet i god vekst igjen før man vekstregulerer. Bruk av CCC gir da mindre risiko for skade kort tid etter Hussar enn trineksapak-etyl. Ved en eventuell 2. gangs vekstregulering er kun trineksapak-etyl aktuell.

Ved bruk av CCC 750-preparat benyttes 200 ml/daa + klebemiddel, ved bruk av Moddus M vil 50-60 ml/daa være aktuelt mens de øvrige trineksapak-etylmidlene bør ikke gis i større dosen enn 40-50 ml/daa på grunn av et bedre opptak i plantene av disse midlene.

Engsvingel

I engsvingel er kun trineksapaketyl aktuelt. Optimalt tidspunkt for vekstregulering er ved begynnende strekning, men en har også god effekt seinere. I forsøk har en i engsvingel ikke sett negativ effekt av doser langt over maksdose med Moddus M. I tett eng og på næringsrik jord og jord med god vanntilgang benyttes største dose med et trineksapak-etylpreparat.

Raigras

Tidspunkt vekstregulering i raigras er når flaggbladet kommer fram. Ofte bør det benyttes største dose med et trineksapaketyl-preparat, men på tørkeutsatt jord må det vekstreguleres mer forsiktig.

Hundegras

Bruk CCC ved begynnende strekning, normalt max dose. Om behov kan et Moddus/Moddevo-preparat benyttes i tillegg seinere, da 30 ml Moddus M eller 20-25 ml Moddus Start/Moddevo.

Rødsvingel

I rødsvingel bør det vekstreguleres ved begynnende strekning med maks dose av et CCC-preparat. Merk at rødsvingel kun står på etiketten til Cycocel 750 av CCC-preparatene. Om behov, og det er det ofte, kan det følges opp av en behandling like før skyting med et Moddus Start/ Moddevo-preparat.

Strandsvingel

I strandsvingel er kun trineksapaketyl aktuelt. 40-80 ml Moddus Start/Moddevo ved begynnende strekning. Eventuelt kan behandlingen deles på 40-50 ml ved begynnende strekning og 30-40 ml når holken sveller. Det kan være særlig aktuelt nå ved tørre forhold.

Engkvein

Vekstregulering ved begynnende strekning med maks dose CCC, 120- 200 ml, avhengig av preparat (se tabell). Om behov kan et Moddus Start/Moddevo-preparat benyttes seinere.

Bladfaks

Bruk maks dose CCC ved begynnende strekning. Følges opp med 30-60 ml Moddus M eller 25-35 ml Moddus Start i tiden fra flaggbladet er under utvikling og frem til skyting. 2 ganger vekstregulering er standard i bladfaks.

Engrapp

Både CCC- og trineksepaketyl -preparater kan benyttes. I eldre forsøk har CCC gitt omtrent like stor meravling som Moddus, forskjellene er små og ikke signifikante. Merk at engrapp kun står på etiketten til Cycocel 750 av CCC-produktene. Vi anbefaler oppfølgende bruk av Moddus M, Moddus Start eller Moddevo, bruk 25-30 ml/daa. I frodig eng er det aktuelt å gjenta behandlingen med tilsvarende dose ved/like før skyting. Ved dette siste tidspunktet kan det være aktuelt å ta med et soppmiddel. Husk også at sprøyting med Hussar også virker vekstregulerende. Effekten blir sterkere jo senere Hussarbehandlingen utføres. Dersom Hussar sprøytes senere enn begynnende strekning bør man være forsiktig med ytterligere vekstregulering. Ved sen vekstregulering med Moddus Start/Moddevo, etter skyting, er det også viktig å holde dosa lav, ca 25-35 ml. Det ser ut til at det er fordelaktig å heller bruke to små enn en stor dose vekstregulering i engrapp.

Strandrør og sauesvingel vekstreguleres ikke.

Hvitaksmidd

Angrep av hvitaksmidd finner man normalt sett i engkvein, engrapp, engsvingel, rødsvingel, sauesvingel . Faren for angrep øker med alderen av frøenga. 1. års eng er det sjelden nødvendig å behandle. På bildet vises hvitaks i kvein (foto: John Ingar Øverland). Riktig tid for sprøyting har normalt vært rundt 17. mai, men tidspunktet er ikke avgjørende. Ta det gjerne med i dersom du skal ut å sprøyte i enga frem mot 17. mai. I eldre engkvein kan det være aktuelt med mer enn ei sprøyting. Pyretroid blandes med stråforkortingsmiddel ved første gangs sprøyting, ved eventuelt ved begynnende strekning. Pyretroid kan også blandes inn ved eventuell seinere stråforkorting i begynnelsen av juni.

[Hvitaksmidd i Plantevernleksikonet](#)

Husk sprøytevask

Ved bruk av grasugrasmidlene i kløver, spesielt Agil og Focus Ultra, minner vi nok en gang om viktigheten av god sprøytevask ved bruk av disse midlene, se etikettene. Slurv med dette kan få katastrofale følger i påfølgende kulturer som sprøyta brukes i.

Frønytt og frøartikler - les dem på www.froavlerlaget.no

Gikk du glipp av sist nummer av Frønytt, eller ønsker du å finne andre nyttige dokumenter som omtaler forsøksresultater, spesielle arbeidsoperasjoner eller annet rundt frødyrking – klikk deg inn Frøavlerlagets hjemmeside. Her samler vi nyttige dokumenter.

Ønsker du å sjekke dyrkingsveiledningen for den arten/ de artene du dyrker finner du den hos NIBIO, ved å klikke [her](#)

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Viken	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissingen	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860